

-בית משפט לענייני משפחה באשדוד-

תלה"מ 8468-10-18 האשה נ' האיש (איזון משאבים)
תלה"מ 44868-11-19 האשה נ' האיש (דמי שימוש)

לפני כב' השופטת ענת אלפסי, סגנית הנשיא

התובעת/הנתבעת	האשה
הנתבע/התובע	האיש

פסק דין

עניינו של פסק דין זה במחלוקת שנפלה בין בני זוג שנפרדו לאחר שילדיהם בגרו, לגבי אופן איזון המשאבים ביניהם, כאשר השאלה המרכזית היא שווי העסק המשפחתי והבעלות במשרד ממנו פעל.

רקע והליכים:

1. הצדדים נישאו בשנת 1988 והביאו לעולם שלושה ילדים. במהלך חייהם המשותפים בנו בית ועבדו יחד בעסק משפחתי באזור הדרום.

2. בשנת 2012 הגישה האשה תביעות בעניין משמורת הבת שהיתה עדיין קטינה, מזונות וחלוקת הרכוש. כעבור כשלושה חדשים עתרה למחיקתן בשל כך פיוס וכך היה.

3. בשנת 2018 לאחר שבגרה גם הבת הצעירה, נקלעו חייהם למשבר נוסף וביום 4/10/18 הגישה האשה **תביעה לאיזון משאבים**, בו עותרת לחלוקת הרכוש, לרבות בית המגורים המשותף, העסק המשפחתי, המשרד בו נמצא העסק, כלי הרכב, חשבונות הבנק והזכויות הסוציאליות ונכסי הקריירה.

4. ביום 5/10/18 עזב האיש את הבית ומאז לא שב אליו.

5. ביום 18/11/18 הגיש האיש **כתב הגנה** בו טען כי מסכים לפירוק השיתוף בדירה, אך לא במשרד בו פועל העסק, אשר לטענתו נרכש באמצעות כספים שהביא הוא לחיים המשותפים. באשר לעסק המשפחתי עצמו, טען כי העסק שקוע בחובות, בין השאר בשל הדרך בו ניהלה אותו האשה, כך שכיום אינו שווה דבר. כך גם לגבי נכסי קריירה שתובעת האשה.

6. ביום 19/11/19 הגישה האיש **תביעה לדמי שימוש ראויים** בדירת המגורים המשותפת (תמ"ש 44864-11-19), בטענה כי נאלץ לצאת מהבית בשל הפרובוקציות שיצרה האשה,

-בית משפט לענייני משפחה באשדוד-

תלה"מ 18-10-8468 האשה נ' האיש (איזון משאבים)
תלה"מ 19-11-44868 האשה נ' האיש (דמי שימוש)

- נאלץ לשכור שכר דירה קטנה ולשלם דמי שכירות. טען כי דמי השכירות בגין דירתם
המשותפת עומד על כ- 6,500 ₪ לחודש ולכן טען כי זכאי לקבל מחצית הסכום.
7. ביום 24/2/20 הגישה האשה **כתב ההגנה** בו טענה כי האיש הוא שהחליט לעזוב את הבית
על דעת עצמו, היא הציעה לו לשוב הביתה אך הוא סירב. עוד מציינת כי גובה שכר הדירה
המקובל נמוך משמעותית ועומד על כ- 5,000 ₪ לחודש. לפיכך מבקשת לדחות התביעה.
8. הצדדים הגיעו להסכמה דיונית בעניין **מינוי מומחים** ועל יסוד זה הוגשו שתי חוות דעת:
ביום 20/7/20 הוגשה חוות דעת האקטואר בעניין שווי העסק, בעניין נכסי הקריירה ובעניין
הזכויות הכספיות שצברו הצדדים במהלך החיים המשותפים, כפי שיפורט בהמשך. ביום
28/7/20 הוגשה חוות דעת השמאית, לפיה שווי הבית כ- 2,850,000 ₪, ושווי המשרד ממנו
פועל העסק למדידות עומד על כ- 950,000 ₪.
9. ביום 29/7/20 התקיימה **ישיבת קדם משפט ראשונה**, בה הגיעו הצדדים להסכמה לגבי
מכירת הדירה המשותפת למרבה במחיר ואיזון הזכויות הסוציאליות על יסוד חוות הדעת.
בעניין הבעלות במשרד, שווי העסק, נכסי הקריירה וחשבונות הבנק המחלוקת נותרה
בעינה ועל כן נקבע כי ניתן יהיה להגיש שאלות הבהרה נוספות ואף להגיש תצהירים.
10. ביום 18/10/20 וביום 27/12/20 הגיש האקטואר תשובות לשאלות ההבהרה.
ביום 22/11/20 הגיש האיש תצהיר בעניין רכישת המשרד בו מתנהל העסק;
ביום 23/12/20 הגישה האשה תצהיר ומסמכים לגבי חשבונות הבנק.
וביום 16/5/21 הוגשה חוות דעת מעודכנת של האקטואר, כפי שיפורט בהמשך.
11. ביום 4/3/21, **נמכרה הדירה המשותפת** לצד ג' תמורת 2,900,000 ₪, כאשר כספי התמורה
חולקו בין הצדדים בחלקים שווים. הודעה בעניין זה בצירוף ההסכם הוגשה לבית המשפט
ביום 7/3/21 והחלטה המאשרת האמור ניתנה ביום 9/3/21.
12. ביום 31/5/21 התקיימה **ישיבת קדם משפט שניה**, בה הגיעו הצדדים להסכמה בעניין
המיטלטלין. בשאר העניינים נותרו המחלוקות בעין ולכן נקבע מועד לישיבת הוכחות, לצד
הגשת **תיקי מוצגים**, אשר הוגשו ביום 15/5/22, מטעם שני הצדדים.
13. ביום 17/10/21 **התגרשו** הצדדים בהסכמה, בבית הדין הרבני.
14. ביום 19/5/22 התקיימה **ישיבת הוכחות ראשונה**, בה נחקר **האקטואר**. במהלך עדותו
התברר שלא היה במקום העסק ולא ידע כי הכשרתו המקצועית של האיש מסתכמת בכך

-בית משפט לענייני משפחה באשדוד-

תלה"מ 8468-10-18 האשה נ' האיש (איזון משאבים)
תלה"מ 44868-11-19 האשה נ' האיש (דמי שימוש)

שעבר קורס מודדים, ואיננו מודד מוסמך כפי שצוין בשוגג בחוות הדעת. עוד התברר כי
האיש לוקה בדיסקציה. לפיכך נקבע כי יגיש חוות דעת משלימה.

15. ביום 9/6/22 התקיימה **ישיבת הוכחות שניה**, בה נמסרו **עדויות בעלי הדין**. בתום הדיון
הוצע לצדדים לסיים ההליך בהסכמה על יסוד הערכת סיכון וסיכוי, אך הדבר לא נסתייע.
על יסוד הסכמת הצדדים נקבע כי השמאית תגיש חוות דעת עדכנית לגבי שווי המשרד.

16. ביום 4/8/22 הוגשה **חוות דעת עדכנית מטעם השמאית**, לפיה שווי המשרד בשים לב
לפוטנציאל דמי השכירות הגלום בה, עומד על 1,050,000 ₪.

17. ביום 27/3/23 הוגשו שתי **חוות דעת עדכניות מטעם האקטואר**: האחת לגבי העסק
למדידות, לפיה שווי במועד הקרע 1/8/18 עמד על 316,324 ₪, כאשר במסגרת זו פירט את
הכנסות העסק וההוצאותיו, תוך ציון הלבטים לגבי תביעות כספיות שהוגשו כנגד העסק;
השניה לגבי נכסי הקריירה לפיה חלקה של האשה עומד על 88,554 ₪.
הצדדים הפנו למומחה שאלות הבהרה ואלה הוגשו ביום 6/9/23 וביום 20/9/23.

18. ביום 28/9/23 התקיימה **ישיבת הוכחות שלישית** לשם חקירה נוספת של המומחה, לבקשת
ב"כ הצדדים. בתום ישיבה זו נעשה נסיון נוסף לקדם הסכמה, ללא הועיל. ב"כ הצדדים
סיכמו הטענות בעל פה, כאשר ב"כ האיש קיבלה רשות להגיש אסמכתאות בכתב. אלה
הוגשו ביום 28/11/23. לצערי, פסק הדין ניתן רק במועד זה, בשל רצף אירועים טראגיים
במשפחתה המורחבת של הח"מ ועם הצדדים הסליחה. מכאן לגוף העניין.

עיקרי טענות האשה:

19. ככלל, טענה כי במהלך החיים המשותפים האיש ניהל את העסק המשפחתי ביד רמה, כאשר
הוא מבצע ואחראי על ביצוע עבודות המדידה בשטח, בעוד היא מסייעת לו בענייני ניירת,
עובדת במקומות נוספים ומשקיעה מירב זמנה בטיפול הבית ובגידול הילדים. טוענת כי
הוא התפתח מבחינה מקצועית בעוד היא נשארה במקומה. בנוסף טוענת כי היה עליה
"להלך על קצות האצבעות" כדי לא להרגיז את האיש, הנוטה לכעוס.

20. **בעניין איזון המשאבים**, עמדתה העקרונית היא כי כלל הרכוש הוא משותף, לרבות המשרד
ממנו מנוהל העסק. טענה כי האיש הוא שהחל להעלים כספים שנתקבלו בעסק, למנוע
ממנה גישה לתכנת ניהול הנכסים ולנתק אותה מעמדת המחשב במשרד.

-בית משפט לענייני משפחה באשדוד-

תלה"מ 18-10-8468 האשה נ' האיש (איזון משאבים)
תלה"מ 19-11-44868 האשה נ' האיש (דמי שימוש)

21. **בעניין הבעלות במשרד**, טוענת כי הסדר הכרונולוגי של הדברים מלמד על כך שמדובר בנכס משותף לחלוטין. בעניין זה, מציינת את סדר הדברים בפרוטרוט:
הצדדים הכירו בשנת 1987, כאשר אותה עת התגורר האיש בדירה שרכש ממקורותיו הוא ונרשמה בבעלות הוריו בקרית מלאכי, משיקולי נוחות. בשנת 1988 עברו לגור בה יחדיו, נישאו והמשיכו להתגורר שם. בשנת 1990 רכשו הצדדים את דירת הוריו בעיר במרחב לכיש ורשמו אותה בבעלות שניהם, מבלי להעביר תשלום להוריו. רישום הבעלות איפשר להם ליטול הלוואה נוספת מובטחת במשכנתא על דירה זו.

באוגוסט 1990 חתמו על עסקה לרכישת משרד בעיר באזור הדרום תמורת \$160,000 ולשם כך נטלו הלוואה בגובה 650,000 ₪, קיבלו סיוע כספי בסך 10,000 ₪ משלושה מכרים, שניים שלו ואחד שלה. המשרד נרשם בבעלות שניהם גם באישור הזכויות ובשנת 1992 קיבלו חזקה.
בתחילה פתחו במקום מעדניה, אותה סגרו אחרי שנה. בהמשך השכירו את המקום, כאשר את שכר הדירה העבירו לחשבון המשותף.

במאי 1994 מכרו הדירה בעיר במרחב לכיש תמורת \$60,000 וביולי 1994 רכשו בית בניסנית תמורת \$49,000, אשר נרשם בבעלות שניהם. חודש קודם לכן גררו את המשכנתא וקיבלו 76,400 ₪. ביתרה שיפצו את הבית והרחיבו אותו.

בשנת 2000 הקימו את עסק המדידות ליד יישוב באזור גוש קטיף.

בקיץ 2005, עם הפינוי מגוש קטיף, קיבלו פיצויים שהופקדו לחשבונם המשותף האחד ובהמשך לחשבונם הנוסף: 1,700,000 ₪ עבור הבית, 500,000 ₪ עבור העסק.
תחילה עברו ליישוב א' ובהמשך בנו ביתם ביישוב ב' אותו סיימו לבנות בשנת 2008. בחודש 5/08 גררו המשכנתא מהבית ביישוב נ' לבית ביישוב ב'. ביוני 2008 נטלו הלוואה מובטחת במשכנתא בגובה כ- 300,000 ₪, כאשר 140,000 ₪ מהם הפכו למענק. החזר ההלוואה בוצע מהחשבון המשותף והפיצויים שימשו לכלכלת הבית ולעסק.

ביוני 2007 רכשו את **המשרד** באזור הדרום באמצעות הנכסים המשותפים תמורת 67,000 \$ שמקורם בחשבון המשותף וביוני 2008 מכרו המשרד הקודם תמורת 50,000 \$. בכספי המכירה שיפצו את המשרד באזור הדרום ונטלו הלוואות באמצעות החשבון המשותף.
מטעמים אלה עולה כי מדובר בנכס משותף לחלוטין, אשר נרשם בבעלות שניהם, כאשר כל התנהלותם הכספית נעשתה יחד. מוסיפה כי בשנים 2016 – 2017 העבירו כספים מחשבון הפיצויים לחשבון העסקי 10,000 ₪ ועוד 60,000 ₪, עניין שאף הוא מעיד על השיתוף בנכס.

-בית משפט לענייני משפחה באשדוד-

תלה"מ 18-10-8468 האשה נ' האיש (איזון משאבים)
תלה"מ 19-11-44868 האשה נ' האיש (דמי שימוש)

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
22. **באשר לשווי המשרד** בו פעל העסק, טענה כי הערכת השווי האחרונה בגובה 1,050,000 ₪ נמוכה מדי, בין השאר בשל כך שאינה מביאה בחשבון את העליה בנכסי הנדל"ן בעיר באזור הדרום ואף לא את זכויות בניה שאינן מנוצלות. לפיכך מבקשת למכור הנכס בשוק החפשי למרבה במחיר.
23. **באשר לזכויות הסוציאליות** ציינה כי אינה חולקת על חוות הדעת ואף תסכים לשיטת ההיוון אם יהיה ממה להתקזז, וכלשונה: "מבלי להכניס את היד לכיס" (עמ' 51 ש' 25).
24. **באשר לנכסי הקריירה** מקבלת את חוות דעת האקטואר. בכתב תביעה טענה כי משך החיים המשותפים ויתרה על פיתוח קריירה משל עצמה על מנת לאפשר לאיש להתפתח מבחינה מקצועית, סייע לו בבניית העסק ובתפעולו, עבדה במקומות עבודה נוספים, טיפחה את הבית וגידלה את הילדים. לאור הוראת [סעיף 8 \(2\) לחוק יחסי ממון בין בני זוג](#), דורשת לקבל חלקה בנכסי הקריירה של האיש ובכושר השתכרותו, הגבוהים משמעותית משלה. יצויין כי בשום שלב לא דרשה חלוקה שאינה מחצה על מחצה.
25. **באשר לשווי העסק**, טוענת כי הסכום גבוה מהמצויין בחוות דעת ועומד על כ- 450,000 ₪. סבורה כי יש להפחית את רכיב ההוצאות ב 90,000 ₪ בשל כך שפיצויי הפיטורין ששולמו בפועל נמוכים יותר. בנוסף סבורה כי אין מקום להביא בחשבון את הסכומים שנדרשו בגין כל התביעות שהוגשו כנגד העסק, ואלה הן: תביעתו של מר מר ש', רלוונטית אך אין מקום להוסיף עליה ריבית; תביעתו של מר מר כ' נדחתה בבית המשפט ולכן אינה רלוונטית; תביעתו של מר מר ב' הוגשה לאחר מועד הקרע ולכן אינה רלוונטית. מציינת כי הסכם הפשרה הראשון בין האיש לבין מר ברנס נחתם ביום 17/2/20 מבלי לשתף אותה. בהמשך התחייב לשלם לו 204,000 ₪, אך הפר ההסכם. בשנת 2021 חתם על הסכם נוסף עם אותו ברנס, בו נקבע כי עמד על 200,000 ₪, כאשר הנתבע ישלם לו רק 90,000 ₪. הואיל ולא שילם, באוגוסט 2023 הוגשה כנגדו תביעה בסך 110,000 ₪. גם אם יש לכלול תביעה זו בהערכת שווי העסק, אין לחייבה בתוצאות מעשי הנתבע.
26. **באשר לכספים**, טוענת כי את המשכנתא שילמה במלואה ולכן על האיש להשיב לה מחצית התמורה. טענה כי בחשבון המשותף ישנם כ- 10,000 ₪ השייכים לה ואין מקום לאזנם.
27. **לגבי תביעת האיש לדמי שימוש ראויים**, טוענת כי יש לדחותה על הסף, שכן האיש עזב הבית מרצונו. בחודש 9/18 עבר לדירה בעיר באזור הדרום ורק בחודש 11/18 הגיש תביעתו.

-בית משפט לענייני משפחה באשדוד-

תלה"מ 18-10-8468 האשה נ' האיש (איזון משאבים)
תלה"מ 19-11-44868 האשה נ' האיש (דמי שימוש)

מציינת כי האיש יכול היה לשוב הביתה, בהתאם להודעה ששלחה לו בעניין זה. עוד מציינת כי לא רצתה להתגרש וביקשה שלום בית, אך לבסוף בחודש 17/10/21 התגרשו בהסכמה. טוענת כי האיש הוא שעיקב מכירת הדירה, סירב לחפש קונה ולבסוף היא שטיפלה בכך. טוענת כי על פי הלכת זרקא אם עזב מרצונו אינו זכאי לדמי שימוש, ולא ניתן להפוך אותה לשוכרת בעל כרחא רק מפני שנשארה בדירה.

עיקרי טענות האיש:

28. **לגבי הבעלות במשרד**, טען כי מדובר בנכס הנמצא בבעלותו הבלעדית, הואיל ונרכש באמצעות כספים שמקורם בהון העצמי שהביא לנישואין, הוא הדירה שרכש בעצמו בעיר במרחב לכיש עוד בשנת 1984 (טרם היכרותם) ונרשמה בבעלות הוריו משיקולי נוחות. באמצעות מכירתה רכש דירה בעיר באזור הדרום, בהמשך מכר אותה ורכש את המשרד. מבהיר כי מדובר בגלגול של \$ 60,000 מנכס לנכס ומדגיש כי רישום המשרד והנכסים הנוספים בבעלות שניהם, נעשה מטעמי נוחות בלבד. ביוני 2007 מכרו המשרד בניסנית תמורת \$ 60,000 ורכשו המשרד ברח' אייר ב \$ 57,000. הואיל ומקור הכספים בבית שהיה שלו ורק נרשם בבעלות הוריו, סבור כי גם המשרד הוא שלו.

29. **לגבי שווי העסק**, טען כי הסכום נמוך מהמצויין בחוות הדעת, משני טעמים עיקריים: האחד הוא כי לא היה מקום להפחית מרכיב ההוצאות 90,000 ₪ בגין צמצום רכיב פיצויי הפיטורין, ומכל מקום צריך היה להביא בחשבון את הריבית והפרשי ההצמדה; השני הוא כי יש להביא בחשבון את כל שלוש התביעות שהוגשו בגין העסק: לגבי תביעתו של מר ש', מקורה בסכסוך משנת 2012 ולכן רלוונטית כפי שקבע המומחה, כאשר על החוב הבסיסי בסך 46,500 ₪, יש להוסיף ריבית והפרשי הצמדה, כך שסכום הכולל עומד על 60,059 ₪.

לגבי תביעתו של מר כ', מדובר בתביעה שאמנם נדחתה, אך יש להביא בחשבון את הוצאות המשפט: שכ"ט עוה"ד בגובה 40,000 ₪ וחווה המומחה בגובה 5,000 ₪, כפי שצויין זאת על יסוד הודעת הדוא"ל של עורך הדין שהוגשה ביום 25/5/22.

לגבי תביעתו של מר ב', מדובר בתביעת רשלנות מקצועית בשל מדידה מיום 23/1/14 שבוצעה בעסק, כפי שעולה מהשרטוט שצירף לסיכומים בכתב. מציין כי פעל לביצוע התחייבותיו, שכר אדריכל תמורת 80,000 ₪ אך בשל התנהלות ברנס לא עמד בלויז' ולא הצליח להשיג טופס 4. שילם עד כה 294,000 ₪ ועדיין עליו לשלם תשלומים שוטפים בסך 10,000 ₪ לחודש. היתרה עומדת על 150,000 ₪ עליהם יש להוסיף ריבית והצמדה.

לגבי כלל החובות, טוען כי אלה עומדים על 695,059 ₪, סכום העולה על הערכת המומחה לגבי שווי העסק ומכאן מסקנתו כי לעסק אין כל שווי.

-בית משפט לענייני משפחה באשדוד-

תלה"מ 18-10-8468 האשה נ' האיש (איזון משאבים)
תלה"מ 19-11-44868 האשה נ' האיש (דמי שימוש)

1

2 30. **לגבי נכסי הקריירה**, טוען כי אין כל יסוד לטענה זו, מה גם שנכסי הקריירה עצמם חסרי
3 כל שווי. בכתב ההגנה טען כי מעולם לא מנע מהאשה דבר, היא שבחרה את היקף עבודתה
4 ואף בחרה להשקיע זמנה בבניית קשרים חברתיים בעוד הוא דואג לממן כל עזרה נדרשת
5 לטיפול בבית ובגידול הילדים. טוען כי כישוריו המקצועיים היו שלו עוד טרם הנישואין
6 ואינם תלויי החיים המשותפים. בנוסף טוען כי האשה פגעה בעסק ולכן אין מקום לכך
7 שתדרוש תשלום בגין נכסי קריירה.

8 בסיכומים טען כי בחו"ד המומחה פגמים מהותיים לרבות כושר ההשתכרות, שכן במועד
9 הקרע 2018, חלה ירידה בהכנסות בשל הפיבוד. האשה היא שטיפלה בכל ענייני
10 האדמיניסטרציה, הביאה לקוחות, ניהלה הכל, בעוד הוא ביצע רק את המדידות, כאשר
11 יכולותיו המקצועיות פוחתות בהדרגה. ציין כי הוא קורא לאט בשל הדיסלקציה, בעוד
12 שהיא קוראת במהירות ולכן גם מנהלת את ענייני החשבונות. הערכתה כמזכירה בלבד
13 אינה נכונה מפני שהיא שניהל את המשרד. עוד טען כי הכנסתו החדשית כלל אינה קיימת.
14 המומחה העריך כי הכנסתו השוטפת עומדת על 23,000 ₪, אך לא הביא בחשבון שעליו
15 להחזיר מדי חודש 20,000 ₪ לבנק הפועלים ועוד 10,000 ₪ למר ברנס.

16

17 31. **לגבי התביעה לדמי שימוש ראויים**, טען כי יצא מהבית מפני שחשש מאלימותה של האשה
18 כלפיו. כאשר חזר התנהגה כלפיו באלימות ובכך מנעה ממנו שימוש בדירה. טוען כי עזיבה
19 אינה מחילה על דמי שימוש מעתה ועד עולם ומפנה לפסיקת כב' השופט רובינשטיין בעניין.

20

21 **גדר המחלוקת:**

22

23 32. השאלה הראשונה העומדת על הפרק היא **שאלת הבעלות במשרד**, האם נמצא בבעלות שני
24 או שמא נמצא בבעלותו הנפרדת של האיש (חרף היותו רשום בבעלות שניהם);

25

26 33. השאלה השניה היא **מה שווי הנכסים**, לרבות המשרד האמור, העסק עצמו, נכסי הקריירה
27 ככל שרלוונטים, הזכויות הסוציאליות, הכספים וכלי הרכב;

28

29 34. השאלה השלישית היא **מה הדרך לאזן** בין הנכסים הללו לאור הוראות החוק;

30

31 35. והשאלה הרביעית היא אם יש מקום **לתשלום דמי שימוש ראויים**.

32

33

34

-בית משפט לענייני משפחה באשדוד-

תלה"מ 18-10-8468 האשה נ' האיש (איזון משאבים)
תלה"מ 19-11-44868 האשה נ' האיש (דמי שימוש)

שאלה ראשונה: למי זכויות הבעלות במשרד?

36. עיון בעדויות ובראיות מלמד כי המשרד הוא רכוש משותף, מן הטעמים שיפורטו להלן.

37. ראשית, מדובר במשרד שנרכש בתקופת החיים המשותפים. לאור הוראת [סעיף 5 \(א\) לחוק יחסי ממון בין בני זוג](#), נקודת המוצא היא כי נמצא בבעלות משותפת של שניהם, וזו לשונו:

"עם התרת הנישואין או עם פקיעת הנישואין עקב מותו של בן זוג
(בחוק זה – פקיעת הנישואין) זכאי כל אחד מבני הזוג למחצית
שוויים של כלל נכסי בני הזוג, למעט –
(1) נכסים שהיו להם ערב הנישואין או שקיבלו במתנה או
בירושה בתקופת הנישואין;
(2) גימלה המשתלמת לאחד מבני הזוג על-ידי המוסד לביטוח
לאומי, או גימלה או פיצוי שנפסקו או המגיעים על פי חיקוק
לאחד מבני-הזוג בשל נזק גוף, או מוות;
(3) נכסים שבני הזוג הסכימו בכתב ששוויים לא יאוזן ביניהם

המשרד אינו נכס שהיה לאיש ערב הנישואין, שכן נרכש רק ביוני 2007, לאחר כתשע שנים
ממועד נישואיהם. עקרונית, די בעובדה זו כדי לדחות הטענה.

38. שנית, גם על פי הרישום, מדובר בנכס אשר נרשם בבעלות שני הצדדים בחלקים שווים
בלשכת רישום המקרקעין. בהעדר כל הסכם ממון הקובע אחרת, מעצם העובדה שנרכש
בתקופת החיים המשותפים, נמצא הנכס בבעלות שני הצדדים.

39. שלישית, גם רצף רכישות הנכסים ומכירתם על ידי הצדדים, מוביל למסקנה כי רכישת
המשרד ביוני 2008 נעשתה באמצעות הלואה משותפת ובאמצעות כספים שקיבלו שני
הצדדים ממכירת המשרד הקודם, שאף הוא היה רשום בבעלות שניהם.

40. רביעית, טענת האיש לפיה מקור המימון של המשרד הוא הדירה שרכש טרם הנישואין
ונרשמה בבעלות הוריו, היא טענה המעוררת קושי, לשון המעטה. העובדה שהכספים נכנסו
לקופה המשותפת והעובדה שהצדדים רשמו את כלל הנכסים שרכשו ומכרו במהלך חייהם
המשותפים (דירות ומשרדים גם יחד) בבעלות שניהם, מלמדת על כך שמדובר בנכסים
הנמצאים בבעלות משותפת ובכלל זה המשרד בו נוהל העסק.

41. המסקנה העולה מהדברים היא כי המשרד נמצא בבעלותם המשותפת של הצדדים.

-בית משפט לענייני משפחה באשדוד-

תלה"מ 18-10-8468 האשה נ' האיש (איזון משאבים)
תלה"מ 19-11-44868 האיש נ' האשה (דמי שימוש)

שאלה שניה: מה שווי הנכסים?

נכס א' – שווי המשרד בו נמצא העסק המשפחתי:

42. על פי חוות הדעת מיום 4/8/22 שוויו בשים לב לפוטנציאל דמי השכירות הגלום בו, עומד על 1,050,000 ₪. האשה טוענת כי השווי גבוה יותר בעוד האיש מקבל את חוות הדעת.

43. במצב דברים זה, יש לקבל חוות דעת עדכנית לגבי שווי הנכס ובכל מקרה להעמידו למכירה למרבה במחיר, כאשר גם בעלי הדין ישתתפו בהתמחרות. ככל שהצעותיהם תהיינה זהות, לאיש תהיה זכות ראשונים על פני האשה, הואיל והוא המחזיק במשרד בפועל. הוראות אופרטיביות יפורטו ביחס לשאלה העוסקת באופן איזון הזכויות והנכסים.

נכס ב' – שווי העסק המשפחתי נתי מדידות:

44. על פי חוות דעתו האחרונה של האקטואר, מיום 27/3/24, מדובר בעסק משפחתי (עוסק מורשה) בו עבדו שני הצדדים, האיש כמודד בשטח והאשה כמוכירה בכירה אשר ניהלה את כלל ענייני הכספים, ההזמנות מהספקים והגביה מול הלקוחות. בסמוך למועד הקרע פחתו הרווחים, הן בשל צמצום ההזמנות מצד הלקוחות והן בשל צמצום בגביה האפקטיבית. על יסוד שיטת היוון תזרים המזומנים בשילוב בחינת מצב הדברים בפועל, הגיע המומחה למסקנה לפיה שווי העסק עומד על כ- 316,324 ₪, באופן הבא:

שווי הפעילות העסקית עומד על 532,795 ₪.

ההתחייבויות הפיננסיות עומדות על 216,471 ₪ ואלה הן:

- התחייבות בגין פיצויי פיטורין לעובדים בסך 173,812 ₪.
- התחייבות בגין חופשת פרישה לעובדים בסך 23,703 ₪
- תשלומים בגין תביעה משפטית בסך 46,000 ₪ וספק לגבי שתי תביעות נוספות.
- החזר מס בגין שומה לשנת 2018 בגובה 27,000 ₪.

מכאן כי שווי העסק הנקי (ההפרש) עומד על 316,324 ₪.

המחלוקת בין הצדדים נוגעת להתחייבות בגין פיצויי פיטורין ולהתחייבות בגין תביעות.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד-

תלה"מ 8468-10-18 האשה נ' האיש (איזון משאבים)
תלה"מ 44868-11-19 האשה נ' האיש (דמי שימוש)

45. לגבי ההתחייבות לפיצויי פיטורין, מחקירתו הנגדית של המומחה עולה כי בפועל נדרשו פיצויי פיטורין עבור 3 עובדים בלבד, בסכום כולל של 48,000 ₪ (עמ' 13 ש' 36-35 לפרוטוקול) במקום 173,812 ₪ שצויינו בחוות הדעת. נתון זה לא נסתר ולכן זהו הסכום שיובא בחשבון.

46. לגבי ההתחייבויות המשפטיות, מדובר בשלוש תובענות, כפי שיפורט להלן:

האחת, תביעתו של מר מר ש' (שותפו העסקי הקודם של האיש) אשר הוגשה ביום 16/1/17 (במהלך החיים המשותפים) והסתיימה בפסק דין (ת"א 17-01-35337) לפיו האיש ישלם לו 46,500 ₪. סכום זה הובא בחשבון בחוות הדעת של המומחה וקוּזו משווי העסק. טענת ב"כ האיש לפיה לסכום פסק הדין יש להוסיף ריבית והפרשי הצמדה, אינה רלוונטית, שעה שלא הועלתה כל טענה לגבי מועד פירעון הסכום שנפסק.

השניה, תביעתו של מר מר כ' (עובד בעסק) בגין נזקי גוף שנגרמו לו בתאונת עבודה מיום 27/4/15, היינו במהלך החיים המשותפים, כאשר התביעה עצמה הוגשה בשנת 2019, היינו לאחר מועד הקרע. מאליו מובן כי מקום בו עילת התביעה נולדה במהלך החיים המשותפים, מדובר בחוב משותף. תביעה זו נדחתה בהסכמת הצדדים שקיבלה תוקף של פסק דין ביום 12/10/21 (ת"א 19-08-8765). בגין הטיפול בהליך נדרש לשלם שכ"ט עו"ד בגובה 40,000 ₪, גכמצויין במכתי הדרישה של עורך הדין מיום 25/5/20 (נספח ג', עמ' 58 ועמ' 61 להודעת האיש מיום 25/5/22). באשר לטענה בעניין שכ"ט מומחה בגובה 5,000 ₪, לעניין זה לא נמצאה כל אסמכתא. חוות הדעת היחידה באותו תיק הוגשו על ידי התובע. לפיכך, יש להוסיף 45,000 ₪ לרכיב ההוצאות של העסק.

השלישית, תביעתו של מר מר ב' (לקוח של העסק) בגין רשלנות מקצועית לגבי מדידה שהזמין ביום 23/3/14, היינו במהלך החיים המשותפים, כפי שמצויין בשרטוט שצורף להשלמת הסיכומים בכתב מטעם האיש (עמ' 6). בחוות דעת המומחה שמונה באותו הליך נקבע כי המדידות בוצעו ברשלנות ולכן יש לבצע שינוי תב"ע.
ביום 17/2/20 הגיעו הצדדים להסכם לפיו האיש ישלם למר בראנס 204,000 ₪ בתשלומים, כאשר בנוסף ימציא טופס 4 עד ליום 17/2/21. ההסכם צורף כנספח ב' (עמ' 12) להודעת האיש מיום 25/5/22.

ביום 16/7/22 הגיעו להסכם שני לפיו האיש ישלם למר ברנס פיצוי בגובה 90,000 ₪ וימציא טופס 4 תוך 12 חדשים, אך אם לא יעשה כן יוסיף פיצוי מוסכם בגובה 110,000 ₪, כך שהסכום הכולל שישלם יעמוד על 200,000 ₪. ההסכם צורף בהמשך לאותו נספח ב' (עמ' 13) להודעת האיש מיום 25/5/22.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד-

תלה"מ 8468-10-18 האשה נ' האיש (איזון משאבים)
תלה"מ 44868-11-19 האשה נ' האיש (דמי שימוש)

ביום 13/8/23 הגיש אותו מר ב' תביעה בבימ"ש השלום בקריית גת (ת"א 30348-08-23), בה נדרש האיש להמציא טופס 4 ולחלופין לשלם הפיצוי המוסכם בגובה 110,000 ₪. בכתב ההגנה מיום 6/3/24 טען האיש כי לא יכול היה להוציא טופס 4 בשל כך שאותו ברנס ביצע חריגות בניה ולא הרס אותן כנדרש. ישיבת קדם משפט בהליך זה נקבעה ליום 31/10/24, מועד עתידי שטרם הגיע כמובן. נמצא כי הסכום בגובה 90,000 ₪ הוא אכן חוב משותף. לגבי היתרה, ספק אם יבוצע תשלום. לפיכך, יש להוסיף לרכיב ההוצאות 90,000 ₪.

נמצא כי הסכום הכולל הרלוונטי בגין שלוש התביעות המשפטיות עומד על 176,500 ₪.

47. לאור כל האמור לעיל, התחשיב הנכון לגבי שווי העסק הוא כדלקמן:

שווי הפעילות העסקית, בהעדר מחלוקת, עומד על 532,795 ₪;
ההתחייבות בגין פיצויי פיטורין לעובדים עומדת על 48,000 ₪ (ולא 173,812 ₪);
ההתחייבות בגין חופשת פרישה לעובדים עומדת על 23,703 ₪ (בהעדר מחלוקת);
התשלומים בגין תביעות משפטיות עומדים על 176,500 ₪ (ולא 46,000 ₪);
החזר מס בגין שומה לשנת 2018 – 27,000 ₪ (בהעדר מחלוקת).
מכאן כי השווי הנקי (ההפרש) של העסק הוא 257,592 ₪.

נכס ג' – נכסי הקריירה?

48. מן הבחינה המשפטית, נכסי קריירה כוללים מוניטין, פוטנציאל השתכרות וזכויות סוציאליות, תוך הפרדה בין אלה שנוצרו במהלך החיים המשותפים לבין אלה שהיו מנת חלקן של כל צד קודם לכן. בעבר נפסק כי נכסי קריירה ובתוכם פערי השתכרות הם בגדר נכס בר איזון, כך למשל בבע"מ 4623/04 פלוני נ' פלונית (נבו, 26.8.07). ואולם, בתיקון מס' 4 לחוק יחסי ממון, שנכנס לתוקף ביום 5.11.08, לא נכללו נכסי הקריירה בסעיף 5(ג) לחוק בהגדרת נכסי בני הזוג. האזכור היחיד לפערי הזתכרות נמצא בסעיף 8 (2) לחוק, לפיו בית המשפט רשאי לקבוע שאיזון שווי הנכסים לא יהיה מחצה על מחצה אלא לפי יחס אחר, שיקבע בהתחשב בין היתר בנכסים עתידיים, לרבות כושר השתכרות של כל אחד מבני הזוג. על הקושי בהערכת נכסי קריירה ובהערכת פערי השתכרות ר' תמ"ש (חי') 12401-12-11 ר.ג.ר נ' ש.ג.ר (נבו, 21.02.2016). עוד נפסק כי על מנת שפערי ההשתכרות יצדיקו חלוקה רכוש שאינה שווה, נדרש קיומו של פער דרמטי בכושר ההשתכרות של הצדדים לאורך זמן, לרבות קיומו של בן זוג "ביתי" לעומת בן זוג "קרייריסטי", כפי שנפסק בבע"מ 4623/04 פלוני נ' פלונית (נבו, 26.08.07).

-בית משפט לענייני משפחה באשדוד-

תלה"מ 8468-10-18 האשה נ' האיש (איזון משאבים)
תלה"מ 44868-11-19 האשה נ' האיש (דמי שימוש)

עוד נקבע כי החריג יוכר רק כאשר מדובר בפער שנובע מכך שאחד מבני הזוג נטל על עצמו
ויתור משמעותי מבחינת ההתפתחות המקצועית והתמקד במרחב הביתי, ובכך אפשר לבן
הזוג האחר להשיא את כושר השתכרותו (בע"מ 3664/07 פלוני נ' פלונית (נבו, 10.12.07).

49. מן הבחינה העובדתית, בעניין שלפנינו, אין מקום לאזן נכסי קריירה, מהטעמים הבאים:

ראשית, מדובר בשני בני זוג אשר שניהם היו מעורבים משמעותית בעסק, האיש בביצוע
המדידות והאשה בכל ענייני הכספים, הספקים והלקוחות, כפי שהעידה בעצמה (עמ' 16 ש'
26 עד עמ' 17 ש' 28 לפרוטוקול מיום 9/6/22):

"דאגתי להביא למשל של תריסים מסוימים. הייתה מעצבת שהבאתי לנתי
שהיא עצבה לו את המקום. הדברים נעשו תוך כדי זה שעבדתי בעבודה אחרת
והצעתי לנתי. עזרתי גם במעבר ...

הוא עבד קודם במקום אחר וביקש ממני למשל ללכת לרואה החשבון. מה
שאישה עוזרת גבר בעסק, כשאני עובדת במקום אחר. כך זה היה לאורך כל
השנים עד שהגעתי לעסק...

עבדתי במקום עבודה אחר, נתי למשל היה מבקש ממני לקחת כסף שנמצא אצל
לקוח, היה נותן לי פרטים, הייתי מתקשרת אם אפשר לבוא והולכת לגביית
השיק. זה היה אפילו בבית ולא הגעתי לעסק...

בסוף שנת 2012, בדצמ' נדמה לי, נתי קרא לי לעבוד אתו ונכנסתי למשרד כדי
לעזור במענה לטלפונים, עבודת מזכירות לגמרי, כל מה שקשור לטלפונים.
הצעות מחיר נתי נתן ואני הייתי בתפקיד משרדי לחלוטין...

עבודות אדמיניסטרטיבה, שירותי משרד, הקלדות, טלפונים (מקריאה). שירותי
משרד. עשיתי טלפונים, קביעת פגישות לנתי, לא הייתי לבד, הייתה עוד מזכירה.
עשיתי גם תיאום עם אדריכלים, מהנדסים, לקוחות...

ש. את גם הבאת עבודה?

ת. מידי פעם כן. כיוון שעבדתי פעם בוועדה המקומית לתכנון ובנייה, מן הסתם
הכרתי המון אנשים באזור המועצה שלנו אז אנשים פנו אליי ושאלו אותי אז
המלצתי בוודאי עלינו כמשרד מדידות.

-בית משפט לענייני משפחה באשדוד-

תלה"מ 18-10-8468 האשה נ' האיש (איזון משאבים)
תלה"מ 19-11-44868 האשה נ' האיש (דמי שימוש)

ש. ההתנהלות מול רוה"ח, מי התנהל בעיקר מולו, כמו לקחת טפסים, לדווח וכו'?

ת. מה שקשור לדוחות השנתיים זה היה מולי. הנה"ח הייתה מולי, הייתה שולחת לי את הבקשה והייתי מלקטת את כל המסמכים שצריך ושולחת לה.

אחת לחודש התאם לשכר שיצא לכל עובד, הייתי מדווחת לחברות הביטוח את ההפרשות שלהם לפי טבלה מסודרת.

לשון אחר, אין מדובר במצב בו מי מהם נאלץ לוותר על האפשרות לפתח עצמו מבחינה מקצועית על מנת לאפשר לאחר לעשות כן. זאת ועוד, תרומתה של האשה כמנהלת העסק היתה משמעותית לא פחות מתרומתו של האיש כמבצע העבודות.

שנית, מדובר בשני בני זוג אשר נמצאו מרבית זמנם בעסק, כך שלא ניתן לומר כי אחד מהם היה בן הזוג "הביתי" בעוד השני היה בן הזוג "העסקי", שכן שניהם נמצאו זמן רב בעסק.

שלישית, ההפרש בין גובה העליה בהיקף ההשתכרות של הצדדים במהלך החיים המשותפים איננו חזות הכל, שכן על מנת לקבל מלוא התמונה יש להביא בחשבון גם את הזכויות הסוציאליות שצברו. המומחה אמנם מצא כי גובה העליה בהיקף ההשתכרות של האיש במהלך החיים המשותפים הוא 10,271 ₪, בעוד וגובה העליה בהיקף ההשתכרות של האשה בעת החיים המשותפים הוא 5,621 ₪, אך בכל הנוגע לזכויות הסוציאליות שצבר כל אחד מהם במהלך החיים המשותפים, ההפרש הוא קטין ביותר, כאשר גובה הזכויות העתידיות שצברה האשה עולה על זה שצבר האיש, כמפורט בפרק ד' להלן.

רביעית, התנהלותם העסקית של הצדדים יצרה דימיקה שלפיה היקף ההשתכרות של האיש כמודד תלוי בכך שהאשה תנהל את העסק, שכן בהיותו לוקה בדיסלקציה אין לו יכולת אמיתית להתמודד עם עבודת ניירת. הוא אמנם יכול לשכור שירותי מזכירות, אך הדבר יוסיף סכומים משמעותיים להוצאותיו ואז יצא כי הכנסתו הכוללת פוחתת. הייה ויעבוד כשכיר, ספק רב מה תהא הכנסתו, נוכח גילו (בן 64 שנים). האשה, לעומת זאת, היא בעלת כישורים מרשימים כמנהלת כספים וקשרי לקוחות, ותוכל למצוא פרנסתה בנקל.

50. נמצא, איפוא, כי פערי ההשתכרת ואף פערי הקריירה אינם משמעותיים, שני הצדדים תרמו תרופה משמעותית לעסק, איש מהם לא ויתר על דבר למען פיתוח הקריירה של האחר ולכן אין כל מקום לאיזון נכסי הקריירה ואף לא לאיזון פערי ההשתכרות.

-בית משפט לענייני משפחה באשדוד-

תלה"מ 8468-10-18 האשה נ' האיש (איזון משאבים)
תלה"מ 44868-11-19 האשה נ' האיש (דמי שימוש)

נכס ד' – הכספים, כלי הרכב והזכויות הסוציאליות:

51. על פי חוות הדעת מיום 27/3/24 (עמ' 2 לחוות הדעת) הנתונים הן כדלקמן:

ביחס לחשבונות הבנק: בחשבונות האיש יתרת חובה בגובה 444,891 ₪ (-)
ובחשבונות האשה יתרת זכות בגובה 64,262 ₪.

ביחס למשכנתא: במועד הפירוד (6/8/18) עמדת יתרת החוב על 12,939 ₪
בחודש פברואר 2019 ואילך האשה שילמה את מלא החזרי
ההלוואה המובטחת במשכנתא, בגובה 490 ₪ לחודש. (סעי' 40
עמ' 13 לחו"ד המומחה). הנכס נמכר ביום 4/3/21, היינו ביצעה
26 תשלומים, קרי סך תשלומיה הם 12,740 ₪.
הסכום הכולל ששילמה בגין המשכנתא עומד על 25,679 ₪

ביחס לכלי הרכב: לאיש היו ארבעה כלי רכב בשווי 191,400 ₪
ולאשה היתה מכונית קאיה בשווי 26,885 ₪
כמפורט בסעי' 33-37 לחו"ד המומחה (עמ' 12 לחוות הדעת).

ביחס לזכויות הסוציאליות הנזילות: לאיש 293,256 ₪ ולאשה 129,006 ₪
ביחס לזכויות הסוציאליות העתידיות: לאיש 132,798 ₪ ולאשה 253,936 ₪
ביחס לכלל הזכויות הסוציאליות: לאיש 426,054 ₪ ולאשה 382,942 ₪.

נתונים אלה רינם שנויים במחלוקת בין הצדדים ועל כן תחשיב זה ישמש בסיס לאיזון.

שאלה שלישית: כיצד ייערך האיזון?

52. מן הבחינה המשפטית, סעיף 6 לחוק יחסי ממון בין בני זוג, קובע כי איזון הזכויות יעשה
תוך חלוקה שווה של הנכסים, תוך פגיעה מינילית ככל הניתן בערכם וזו לשונו:

(א) לצורך איזון המשאבים לפי סעיף 5 יש לשום את נכסי כל אחד מבני הזוג, פרט
לנכסים שאין לאזן שווים; משווי הנכסים האמורים של כל בן-זוג יש לנכות

-בית משפט לענייני משפחה באשדוד-

תלה"מ 18-10-8468 האשה נ' האיש (איזון משאבים)
תלה"מ 19-11-44868 האשה נ' האיש (דמי שימוש)

- את סכום החובות המגיעים ממנו, למעט חובות בקשר לנכסים שאין לאזן שווים.
- (ב) היה שווים של נכסי בן הזוג האחד עולה על שווים של נכסי השני, חייב האחד לתת לשני את מחצית ההפרש, אם בעין ואם בכסף או בשווה כסף.
- (ג) באין הסכמה בין בני הזוג בשאלה מה מגיע מהאחד לשני או באיזו דרך יבוצע האיזון, יחליט בית המשפט או בית הדין לפי הנסיבות, ורשאי הוא לקבוע מועדי הביצוע, הבטחתו ושאר תנאיו, לרבות תוספת ריבית במקרה של ארכה או סילוק בשיעורים.
- (ד) בהחלטתו לפי סעיף קטן (ג) יתחשב בית-המשפט או בית-הדין בכל הנסיבות הקשורות במצבו הכלכלי של כל אחד מבני הזוג ובטובת ילדיהם הקטינים, ובאופן שימנע ככל האפשר –
- (1) גרימת אובדן מקור פרנסה סבירה לאחד מבני הזוג;
- (2) הפסקת קיומו או פגיעה בהמשך תפקודו התקין של תאגיד או של מקום עבודה אחר;
- (3) פגיעה בצבירת הזכויות הסוציאליות של אחד מבני הזוג.
- (4) פגיעה ברווחת ילדי בני הזוג הקטינים.

53. מן הבחינה העובדתית, יש לאזן תוך חלוקת כלל הנכסים שווה בשווה וכדלקמן:

הנכסים שמחזיק האיש:	הנכסים שמחזיקה האשה:
מכוניות בשווי 161,400 ₪	מכונית בשווי 26,885 ₪
זכויות מעבודה 426,054 ₪	זכויות מעבודה 382,942 ₪
יתרה בבנק -444,891 ₪	יתרה בבנק 64,262 ₪
שווי העסק 252,592 ₪	חוב משכנתא -25,679 ₪
סה"כ 475,155 ₪	סה"כ 448,410 ₪

ההפרש בין הנכסים שמחזיק האיש לבין הנכסים שמחזיקה האשה עומד על 26,745 ₪. סכום זה, בהגעלה ובצירוף הפרשי הצמדה, עומד על 30,000 ₪.

54. במצב דברים זה האיזון ייעשה באופן בו האיש ימשיך לנהל את העסק המשפחתי, להחזיק במכוניות, להחזיק בזכויות הסוציאליות שצבר ולפרוע את יתרות החוב בבנק; בעוד האשה תמשיך להחזיק במכונית, להחזיק בזכויות הסוציאליות שצברה, להחזיק ביתרת הזכות בחשבון הבנק שלה.

-בית משפט לענייני משפחה באשדוד-

תלה"מ 18-10-8468 האשה נ' האיש (איזון משאבים)
תלה"מ 19-11-44868 האשה נ' האיש (דמי שימוש)

המשרד בו מתנהל העסק יימכר למרבה במחיר והתמורה תחולק בין הצדדים שווה בשווה, כאשר כל אחד מהצדדים יוכל להשוות הצעתו להצעה הגבוהה ביותר שתתקבל מהרוכשים הפוטנציאליים. ככל שהצעות הצדדים תהיינה שוות, כי אז האיש יקבל זכות ראשונים, הואיל והוא המחזיק במשרד. המכירה תתבצע תוך 3 חדשים ממועד מתן פסק הדין. היה ולא יעלה בידי הצדדים למכור המשרד בכוחות עצמם בפרק זמן זה, כי אז ב"כ הצדדים תתמנינה ככונסות נכסים לשם ביצוע האמור לעיל.
מתוך סכום התמורה ישלם האיש לאשה את ההפרש בגובה 30,000 ₪.

שאלה רביעית: מה דין התביעה לדמי שימוש ראויים?

55. מן הבחינה המשפטית, הפסיקה מקדמת דנא קבעה כי החובה לשלם דמי שימוש ראויים קמה רק "כאשר השותף האחד השתמש במקרקעין באופן בלעדי, באופן שנמנע מיתר השותפים להשתמש אף הם באותם מקרקעין", כפי שנפסק בע"א 1492/90 זרקא נ' פארס (נבו, 20.1.1993). עוד כי בן הזוג העוזב את דירת המגורים מרצונו אין הוא זכאי לדמי שימוש ראויים, שכן אינו יכול להפוך את בן הזוג האחר ל"שוכר בעל כורחו", כפי שנפסק בע"מ י-ם 320/02 עפל נ' עפל (נבו, 13.10.2002).
בהמשך קבע כב' השופט א. רובינשטיין בבע"מ 5357/06 פלוני נ' פלוני (נבו, 26.1.06) כי ביחס לתקופה שאחרי הגירושין הכלל הוא פסיקת דמי שימוש, והחריג הוא פטור שיינתן בנסיבות של ויתור על זכות המגורים. ר' גם תמ"ש (נצי) 4550/07 נ. נ' א. (נבו, 29.3.11).

56. מן הבחינה העובדתית, מן העדויות שלפנינו עולה כי עוד באוגוסט 2018, מיד כאשר נודע לאשה (באמצעות הילדים) כי בכוונתו של האיש לעזוב את הבית שלחה לו הודעה מיום 30/8/24 וזו לשונה (נספח "א" לכתב ההגנה):

"נתי היי, נדהמתי שהחלטת לעזוב את הבית באופן מיידי. חבל ואין סיבה להוציא סכומי כסף מיותרים על שכירות. יש הרבה מקום בבית ואתה יכול לישון בחדרים פנויים שמאובזרים היטב. עדנה"

על הודעה זו השיב לה האיש ביום 31/8/24, כמצויין בכתב הגנתה הנתמך בתצהירה מיום 23/2/20 שלא נסתר בעניין זה:

"בפועל אנחנו גרושים, אין שום סיבה שנייה באותו בית" (כך)

-בית משפט לענייני משפחה באשדוד-

תלה"מ 18-10-8468 האשה נ' האיש (איזון משאבים)
תלה"מ 19-11-44868 האשה נ' האיש (דמי שימוש)

האיש שכר דירה חלופית עוד ביום 30/9/18, היינו עוד טרם הגשת כתב התביעה. הסכם השכירות צורף לכתב התביעה מטעמו. רק ביום 9/10/24 נמסר לו כתב התביעה, כפי שעולה מאישור המסירה שצירפה האשה כנספח "ה" לכתב הגנתה.

עוד מתברר כי ביום 3/1/19 הגישה תביעה לשלום בית, בו ביקשה כי ישוב הביתה (נספח "ז" לכתב ההגנה מטעמה).

באשר ללוח הזמנים, באוקטובר 2018 הגישה האשה תביעתה לאיזון משאבים גם בבית המשותף, בנובמבר 2019 הגיש האיש תביעתו לדמי שימוש ראויים, ביוני 2020 הוגשה חוות דעת השמאית ובמרץ 2021 נמכרה הדירה. הצדדים התגרשו רק לאחר מכן, באוקטובר 2021. נמצא כי מכירת הדירה נעשתה בפרק זמן סביר, ללא כל משיכת זמן מצד האשה. משעה שנעשתה טרם הגירושין, כאשר האיש לא גילה כל כוונה לשוב הביתה, גם על פי פסיקתו של כב' השופט רובינשטיין, אין כל זכאות לדמי שימוש ראויים.

57. מכל הטעמים האמורים לעיל, אין מקום לחייב האשה לשלם לאיש דמי שימוש ראויים.

סוף דבר, לאור כל האמור לעיל, התוצאה היא כדלקמן:

א. התביעה לאיזון משאבים בתמ"ש 18-10-8468 מתקבלת בחלקה, לפי סעיף 55 לעיל.

ב. התביעה לדמי שימוש ראויים בתמ"ש 12-02-22084 נדחית במלואה, לפי סעיף 58 לעיל.

ג. לאור תוצאה זו, האיש ישלם הוצאות האשה בגובה 10,000 ₪. סכום זה אף הוא יקוזז מתוך הסכום שיתקבל בתמורה למכירת המשרד.

ד. המזכירות תנתב פסק הדין גם לתיק הקשור, תמציאנו לצדדים ותסגור שני התיקים.

פסק הדין יועבר למאגרים המשפטיים לשם פרסום ללא פרטים מזהים, על פי הכללים בעניין זה.

ניתן היום, י"ב אלול תשפ"ד, 15 ספטמבר 2024, בהעדר הצדדים.

ענת אלפסי

-בית משפט לענייני משפחה באשדוד-

תלה"מ 8468-10-18 האשה נ' האיש (איזון משאבים)
תלה"מ 44868-11-19 האשה נ' האיש (דמי שימוש)

ענת אלפסי, שופטת, סגנית הנשיא

1
2